

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
POZYTYWIZM – O EPOCE					
1. i 2. Piękna epoka pary i elektryczności	• wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego	• wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę	• wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku	• omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku	• dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
3. Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	• określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu	• omówić hasła pozytywizmu polskiego	• porównać pozytywizm polski i europejski	• dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego	• podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego • dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
4. Filozofia pozytywna	• wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu	• scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną	• wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste’a Comte’a • przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte’a	• wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej	• scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej

5. i 6. Sztuka epoki pozytywizmu	- wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku - wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm</i>, <i>akademizm</i>, <i>eklektyzm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>malarstwo historyczne</i>	- omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu - omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego	- omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku - wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce	dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów	- wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku - dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić - dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
7. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	- wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie - zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie	scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki	- omówić służebną rolę powieści tendencyjnej - określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce	dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu	zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta
8. Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść wiersza - wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego - określić rodzaj liryki	- sformułować postulat wyrażone przez podmiot liryczny - omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu - wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję	- sformułować tezę interpretacyjną - zinterpretować puentę wiersza	- omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka - wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> - wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu	porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
9. Poezja czasów niepoetyckich (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść wiersza - wskazać adresata lirycznego	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego - wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję	- zinterpretować przesłanie wiersza - wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do	wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz

				muzyki Zbigniewa Preisnera	
10. Filozoficzne <i>credo</i> poety (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić funkcję opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną	• zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza	
11. Pejzaż górski w liryce (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze	• określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać elementy rytmizujące wiersz	• omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu	
12. Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić kompozycję wiersza	• odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję	
13. Konteksty i nawiązania – Krzysztof Kościelski, <i>Limbo</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i towarzyszących mu emocji • wskazać aluzje do wiersza Adama Asnyka • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić kompozycję utworu w kontekście wiersza Adama Asnyka • postawić tezę interpretacyjną	• wskazać zmodyfikowane frazeologizmy i zinterpretować je w kontekście utworu	• wskazać w tekście paronomazję i określić jej funkcję

14. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
15. i 16. Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	• zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji • omówić świat przedstawiony	• wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję utworu • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego	• omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję	• przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają	• porównać kreacje Żydów w <i>Mendlu Gdańskim</i> Marii Konopnickiej i <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza
17. Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu	• przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego	• przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu	• wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu	
18. i 19. Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	• przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego	• wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera	• określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łękiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera	• omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoje egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne

		• wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera			
20. Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami	• wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje	• wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie	• odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i>	• przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motyw <i>theatrum mundi</i> w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbiecie</i> Williama Szekspira
21. Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji	• omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę	• omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i>	• zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w.	• porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Stryny
22. Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • nazwać rodzaj narracji	• omówić sposób prowadzenia narracji • scharakteryzować bohaterów	• omówić styl fragmentów tekstu	• porównać sposoby opisywania przestrzeni we fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa	
23. i 24. <i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka	• przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi	• omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i	• zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz	• porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-

		borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji	mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego	językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści	obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego
25. <i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabalach	• przedstawić tezę tekstu	• przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego	• przedstawić podstawowe założenia psychologii głębi
26. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• podjąć polemikę

				• przedstawić i uzasadnić własne sądy	
27. Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu	• wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście	• omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję • wskazać elementy stylu publicystycznego	• porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa	
28. Konteksty i nawiązania – Maria Poprzęcka, <i>Greta d'Arc</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• omówić kompozycję tekstu • wskazać cechy gatunkowe tekstu • wskazać w tekście elementy stylów potocznego i publicystycznego	• wskazać pytania retoryczne i określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega analogia pomiędzy bohaterkami felietonu	• zinterpretować znaczenie tytułu felietonu	
29. Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść noweli • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji	• wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej	• odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego	• dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej • zinterpretować paraboliczny charakter noweli	• zinterpretować symbolikę liczby trzy
30. Bolesław Prus – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa	• wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej	• wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla

					rozwoju literatury polskiej
31. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• samodzielnie zinterpretować tekst
32. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść <i>Potopu</i> • scharakteryzować świat przedstawiony powieści	• wymienić elementy składające się na kompozycję powieści • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę powieści	• umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym	• przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza	
33. Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy	• omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu	• przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści	• porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści	
34. Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych	• omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę	• wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała	• omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów • wypowiedzieć się na temat	• podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i>

			Wołodajewskiego, i odnieść je do bohaterów • przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę	prawdopodobieństwa psychologicznego postaci	• wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica
35. <i>Potop</i>, czyli mitologia narodowa (lektura obowiązkowa)	• wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści	• wskazać elementy mitologizujące historię Polski	• określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii • wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor	• odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści • wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści	• wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa • podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
36. Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	• wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu	• wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację	• wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu • omówić zabiegi stylizacyjne w tekście	• wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje	• wskazać i omówić topoty w powieści • odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki • odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
37. Konteksty i nawiązania – Andrzej Waligórski, <i>Obrona Częstochowy</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wskazać te elementy tekstu, które są wiernym odtworzeniem fabuły <i>Potopu</i>, i te,	• wyjaśnić, na czym polegają zmiany wprowadzone przez Andrzeja Waligórskiego • wskazać komizm we fragmentach tekstu i wyjaśnić, w jaki sposób autorowi	• omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem • omówić satyryczny i parodystyczny charakter fragmentów tekstu	• omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza	• podjąć dyskusję na temat funkcji parodii

	które się od niej różnią	udało się uzyskać efekt humorystyczny			
38. Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza	wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza	wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza	wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej	- wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii - podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej
39. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	odeczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	zinterpretować tekst według podanych wskazówek	wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	samodzielnie zinterpretować tekst
40. Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	zrelacjonować treść fragmentów tekstu	- scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści - opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu - omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich	- omówić sposoby kreacji bohaterów - zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce - omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i>	- dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne - odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić	przedstawić różne kreacje matek w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej
41.	opisać dwie mogiły	przedstawić rolę mogił w powieści	przedstawić model patriotyzmu	dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje	omówić różne sposoby podejmowania tematu

W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii	• porównać Jana Bohaterowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego	zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości	Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych • dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów	powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury
42. Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści	• przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani	• wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów	• wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura	• wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w <i>Nad Niemnem</i>
43. Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• wymienić założenia realizmu	• wskazać elementy realizmu historycznego w powieści • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze • wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści	• dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka	• dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu	• porównać sposób przedstawienia żniw w powieści z obrazem Jeana-François Milleta <i>Kobiety zbierające kłosy</i> i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę
44. Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i>	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową	• zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza	• zinterpretować motyw świec pojawiający się na początku i na końcu wiersza	• omówić kontekst historyczny wiersza

		• omówić kompozycję wiersza			
45. Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze	• wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu	• wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu	• wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji	
46. Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej	• wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej	• wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
47. Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji	• wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni)	• wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych)	• dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu	• porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza
48. Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy	• ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfiego Pietrowicza na	• wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni	• zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni	

	Raskolnikowa zawarte w jego artykule	pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym	• wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni	• opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę	
49. i 50. Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)	• przedstawić historię Soni	• opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii	• omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo	• dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów • zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii	• omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury
51. i 52. Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)	• przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną	• omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna ze Słownika terminów literackich</i> cechy	• zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną	• dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści	• omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów

		tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści			
53. <i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka</i> , <i>alegoria</i>	• wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa • wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego	• wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona	• omówić rolę Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa	
54. Konteksty i nawiązania – Dmitry Glukhovsky, <i>Tekst</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohatera tekstu • porównać Goriunowa z Raskolnikowem	• zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu	• wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu • zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu	• wypowiedzieć się na temat: „Jeśli nawet można uciec przed sprawiedliwością, to czy można uciec przed samym sobą?”, przywołując różne teksty kultury
55. i 56. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
57. i 58. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetwarzać informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów	• podjąć polemikę

				• przedstawić i uzasadnić własne sądy	
*59. Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• przedstawić poglądy Vautrina i Rastignaca	• porównać poglądy Vautrina na temat Paryża z poglądami Wokulskiego na temat Warszawy	• zinterpretować metaforę użytą w tekście	
*60. i 61. Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i>	• zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze	• wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> • wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję	• dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy	• wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta
*62. <i>Nuda buduaru</i> – o <i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie użytego w komentarzu wyrazu <i>nuda</i> w kontekście powieści Gustawa Flauberta	• porównać różne definicje bovaryzmu	• zinterpretować motyw ognia	• wyjaśnić związek pomiędzy nudą a zmysłowością
*63. Konteksty i nawiązania – Margaret Atwood, <i>Pani Wyrocznia</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterkę tekstu i porównać ją z Emmą Bovary • zrelacjonować opinie Joan Foster i jej koleżanek na temat miłości i mężczyzn oraz	• wypowiedzieć się na temat narracji tekstu i porównać ją z narracją <i>Pani Bovary</i>	• wskazać odwołania, motywy oraz aluzje literackie użyte przez autorkę i określić ich funkcje	• odnieść termin „bovaryzm” do wybranych tekstów kultury

		odnieść je do terminu <i>bovaryzm</i>			
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
64. i 65. Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	• zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji	• rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście	• wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu	• przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu	• rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację • stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki
66. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
67. i 68. Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	• wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach • wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność • wymienić figury słowne i figury myśli	• rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna</i>,	• określić rodzaje modalności w podanych przykładach • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat	• przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość	• wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie • określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach

		<i>struktura semantyczno-logiczna</i>			
69. Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	- wymienić znaki interpunkcyjne - zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych	- sklasyfikować znaki interpunkcyjne - omówić funkcję znaków interpunkcyjnych - określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach	- wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach - skorygować interpunkcję tekstu	zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych	
*70. Funkcje języka	- wymienić funkcje języka - zdefiniować poszczególne funkcje języka	rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka	podać przykłady regionalizmów i wyrażań środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka	sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka	wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
71. Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	- zdefiniować perswazję i manipulację - wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji	- odróżnić perswazję od manipulacji - podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji	rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście	przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym	- określić presupozycje podanych zdań - określić funkcje ironii w podanych przykładach
72. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	posługiwać się nowo poznaną terminologią	wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	poszerzać swoją świadomość językową	funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
73. Erystyka w dyskusji, typy argumentów	zdefiniować erystykę i określić jej cele	podać przykłady różnych typów	wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w	stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych	wymienić cechy wywodu demagogicznego

	wymienić typy argumentów erystycznych	argumentów erystycznych wskazać chwyt erystyczne w podanych wypowiedziach	podanych wypowiedziach		dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego
74. Dyskusja a spór i kłótnia	- przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią - wymienić rodzaje dyskusji - wymienić zasady dyskusowania - wymienić cechy agresji językowej	- wymienić rodzaje dyskusji - wskazać środki językowe będące przejawami agresji - przedstawić sposoby reakcji na agresję językową - rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach	- przygotować argumenty do dyskusji na podany temat - odróżnić krytykę od agresji językowej	- uczestniczyć w debacie - zaproponować strategię obrony przed agresją językową	
75. Definicja i hasło encyklopedyczne	- omówić budowę definicji - omówić budowę hasła słownikowego - przedstawić budowę hasła encyklopedycznego	- wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną - wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji - wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego - odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego	wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować	stworzyć definicję podanego hasła	
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					

76. i 77. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
---	--	---	--	--	---

Autorka: Magdalena Lotterhoff